

Börtönújság

2013.
szeptember
megjelenik
kéthavonta

CXVI. (116.) évfolyam

Alapítva: 1898

Tökölön a Rippel fivérek

3

Az artista testvérek – Rippel Ferenc és Viktor – a világ szinte minden fontos színpadán felléptek már, és mindenütt óriási sikert arattak lélegzetelállító produkciójukkal. Júliusban a tököli intézetbe látogattak, hogy egyedülálló képességeik mellett azt is megmutassák a fogvatartottaknak, hogy a börtön után is van járható kiút.

Tisztelt Olvasók!

Szeptember van, indul az új tanév, nemcsak a gyerekeknek, hanem a börtönökben is. Tavaly több mint kétezer fogvatartott képezte magát valamelyik oktatási formában, harmincöten érettségiztek, négyszázhuszan szereztek szakmát. A most kezdődő tanévhez *Böjte atya* szavaival adunk egy kis muníciót. Szép utóélete van a nyári börtönszínházi fesztiválnak: az állampusztaik darabja, a *Társak* nagy sikerrel szerepelt a veszprémi börtönben. A kalocsai Charley néjje a darab hossza miatt ugyan nem juthatott be a döntőbe, meghívták viszont az előadást a város színházába. Egerben elkészült a *Rabnők Lapja* első száma, melyben az egri nők megfogalmazták a börtönélet jobbá tételéhez hasznos „életmód”-tanácsaikat, de smink- és recepttípusokat is olvashatunk a lapban. A győri börtönben járt *Rostás Árpád*, a fa apostola, akit a Vatikántól a Napkirály kastélyáig ma is sokfelé hívnak, hogy tegyen csodát restaurálásával. A volt állami gondozott arról beszélt Győrben, hogyan jutott el az intézetből ilyen messzire. Júliusban úszó- és vízilabda-világbajnokság volt Barcelonában, jelentős magyar sikerrel. Erről és sok más érdekes hírről is olvashatnak a lapszámunkban.

Kellemes időtöltést kíván a szerkesztőség!

Teátrum
Veszprémben is
bemutatták
a *Társakat*

5

Rostás Árpád
A fa művésze
Győrben

6

Megjelent
a *Rabnők Lapja*
Egerben

7

Sport
Aranyos magyar
úszók és pólósok

11

Családi kapcsolaterősítő tábor

A büntetés-végrehajtás és a református egyház együttműködésének köszönhetően idén is megrendezték a fogvatartottak családi kapcsolaterősítő táborát a Velencei-tó partján fekvő Gárdonyiban. A programban a Budapesti Fegyház és Börtön, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet és a Váci Fegyház és Börtön vett részt. A délelőtti gyerekfoglalkozásokon a bibliai Noé történetével ismerkedtek, esténként pedig közös családi áhítatot tartottak. Az áhítatok az érzelmi és vagyoni értékeink iránti felelősség kérdéseit járták körbe. Ha egy családi közösség felbomlik, annak mindenképp vesztesei a gyerekek. A veszély fokozottan nagyobb, ha egy családtag börtönbe kerül. Ha a terhek alatt a család szétesik, a folyamat esetleg visszafordíthatatlanná válik. Az évről évre megrendezett kapcsolaterősítő táboroknak ezért van nagy jelentőségük.

Részlet egy márianosztrai fogvatartott, Sz.L. verseiből

Ahogy öregszik az ember, úgy gyűlik a baj,
Őszül a börtönben rajtunk a haj.
Nem tehetsz mást, feledd
a gondokat,
A fejedben próbáld rendezni
a dolgokat.

Ne azzal törődj, hogy elfordulnak tőled az emberek,
Akik melletted állnak, azokkal szőj terveket.
Ha mindig csak a gondokon törőd
a fejed,
Egyszer megreccsensz, akkor mi lesz veled?

Erősnek kell lenni, mert van, ki vár haza,
Ha nem is más: anya és apa.
Az otthon szeretetét elvenni nem tudják,
Bármik bármennyire is akarják.

Ez itt az élet iskolája, hát jól tanuld meg,
Ha bízol magadban, hidd el, hogy megy.
Nincs is más választásod, végig kell csinálni,
Az embernek soha nem szabad csüggednie.
Átélni, túlélni, kerül bármennyibe.
Erős hit, kitartás, akarat,
ez erősíti meg a szándékodat.

Mert a romokon is építeni kell!
Megmutatni, hogy még tudod, hogyan kell!

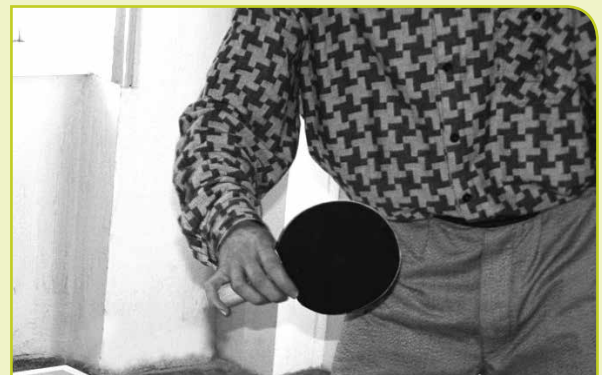
Kreatív programok Márianosztrán

Társasjátékokkal az együttműködésért

Platón, az ókori görög bölcs szerint többet megtudhatsz magadról és másokról egy óra játék, mint egy év beszélgetés alatt. Erre építenek Márianosztrán, ahol olyan játékokkal alapozzák meg az önismeretet és mások ismeretét, mint a sakk vagy egyes sportjátékok. És ha párban már minden harmonikus, a játék folytatódhat csapatban, ahol már több csapattárhoz és a többi csapathoz is alkalmazkodni kell. Az igazán ügyes játékosok játékezőkké is előléphetnek. A kvízzjátékkal pedig a tárgyi tudást bővítik a legkülönfélébb témákban. A társasjáték nem csak kellemes, de hasznos is: a játékosok megismerik egymást, megtanulják az egymáshoz való alkalmazkodást és a konfliktushelyzetek kezelését.

Versmondó versenyt is rendeztek

A márianosztrai fogvatartottak a társasjátékok mellett versmondó versenyen is összemérhették kreativitásukat, versírói és előadói tehetségüket. *Ady*, *Petőfi*, *Juhász Gyula* műveinek előadói mellett volt, aki saját érzéseit foglalta rímbe.

Tökölön léptek fel a Rippel fivérek

A testvérek – Rippel Ferenc és Viktor – a világ szinte minden fontos színpadán felléptek már, és mindenütt óriási sikert arattak lélegzetelállító produkciójukkal. Júliusban a tököli intézetbe látogattak, hogy egyedülálló képességeik mellett azt is megmutassák a fogvatartottaknak, hogy a börtön után is van járható kiút.

Közel százötven fogvatartott várta az udvaron felépített alkalmi színpad előtt a nemzetközi híru artistákat, akik két tanítványukkal érkeztek. Az immár húsz éve pályán lévő kétszeres állami díjas, többszörös világrekorder művészek hírnevükhöz méltóan, látványos elemekkel dolgoztak, ötvözve a cirkusz és a sport műfaját. Az extrém akrobatika mesterei Bali, Thaiföld és Szaúd-Arábia után érkeztek el Tökölre azzal a küldetéstudattal, hogy megmutassák a fogvatartottaknak, lehet másképp is. Rippel Feri és Viktor nem véletlenül hozott magával két fiatal tanítványt. Ahogy Viktor megfogalmazta: – Pont abban a korban vannak, hogy esetleg valami butaságot is elkövethetnének, ezért akartuk, hogy lássák, hogy azzal hova lehet kerülni. Majd elkezdődik a műsor. – Sziasztok, srácok! – köszön Feri, aki szintén fontosnak tartja, hogy ne csak tettekkel, de szavakkal is igyekezzenek hatni a fiatalokra. Elmondták, hogy fiatalkorukban bizony őket is megcsapta a bűnözés szele, de időben kapcsoltak, és minden energiájukat művészetükbe ölték. Ennek pedig láthatóan meg is lett az eredménye. A fivérek és két tanítványuk látványos emelésekkel és virtuóz akrobatikus elemekkel kápráztatták el az elítélteket. Itt, a tököli börtön udvarán a produkciónak a tehetség bemutatása mellett érezhetően volt egy második üzenete is: hogy van más irány a bűnözés helyett. A sport, az akrobatika, a művészet. A bemutatóból végül nem maradt ki a közönség sem. A négy önként jelentkező fogvatartott félkarú fekvőtámaszokat nyomott a nemzetközi híru bajnokokkal, a Rippelek szerint fergetegesen jó kondiban.

Artistacsaládból származnak

A Rippel testvérek szülei szintén artisták voltak, *Trio Cortez* néven járták a világ színpadait. Viktor születése után felhagytak az utazással, és idejüket főleg fiaik tanítására szánták. A családi legenda szerint a testvérek előbb tanultak meg gumiasztalon szaltózni, mint járni. 1981-ben felvették őket az Állami Artistaképző Intézetbe. A nyolcéves oktatás után diplomát kaptak, majd elkezdődtek a külföldi fellépések. 1996-ban a párizsi cirkuszfesztiválon elnyerték a zsűri és a közönség díját. 1997-ben és 1998-ban az Amerikai Egyesült Államok összes nagyvárosát bejárták, felléptek többek között *Jay Leno* és *Rosie O'Donnell* show-műsoraiban is. A párizsi Moulin-Rouge állandó tiszteletbeli tagjai. Ezüstérmét nyertek a Fővárosi Nagycirkuszban megrendezett III. Budapesti Nemzetközi Cirkuszfesztiválon, Párizsban aranyérmeket kaptak a VIII. Nemzetközi Fesztiválon előadott produkciójukért.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felelős kiadó: **Csóti András** bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felelős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Becsöngettek

Ahogy fogyatkoznak a nyári napok, úgy gondolunk egyre többet az iskolakezdésre. A börtönökben is folytatódik az általános és középiskolai oktatás, valamint folytatódnak a szakképzések is. A tavalyi tanévben több mint kétezer fogvatartott képezte magát valamelyik oktatási formában, és harmincöten tettek sikeres érettségi vizsgát. Sokféle szakma közül válogathattak a tanulni vágyók, így jelentkezhettek szobafestő, kőműves, fazekas, burkoló, kerámiaformázó, pék, gyorséttermi eladó, zöldségtermelő, szakács, kazánfűtő szakképzésekre. A tanév végére 420 fogvatartott tett eredményes vizsgát valamelyik szakmából. A büntetés-végrehajtásnak továbbra is egyik kiemelten fontos feladata a börtönökben folyó oktatás és képzés. Ezért az idén is lehetőséget biztosítunk az elkezdett, de be nem fejezett tanulmányok folytatására, valamint szakmák tanulására. Az előzetes felmérések alapján a 2012/2013-as tanévben is sok fogvatartott jelentkezett önként valamelyik képzésre. Reméljük, hogy a kezdeti lelkesedés és buzgóság kitart a tanév végéig, és minden tanulni vágyó fogvatartott átérzi, hogy a tudásnak mekkora értéke van. *Böjte Csaba* ferences atya tanévkezdésre buzdító szavait idézve kívánunk kitartást a nehéz munkához: „A tanévnek nem szabad nekimenni nyugodt beletörődéssel: »legyen, meg aminek lennie kell, essünk túl ezen is« gondolattal. Az új tanévhez, az élethez kell egy-egy jó adag belső tűz, virtus: »Csak azért is megmutatom!« A tanév egy hatalmas verseny! A kérdés: képes vagy-e legyőzni önmagad újból és újból a leckék, a tanulás hatalmas viadalában? Ha tápos vagy, akkor biztos, hogy feladod, és kapsz ezer okot, amiért nem éri meg tanulni, készülni, eredményesen vizsgázni. De ha jóféle magyar emberből vagy, akkor nem adod fel, hanem a jó harcot jó végre viszed, és eredményesen leteszed azokat a fránya vizsgádat! Szinte mindegy, hogy mit kérnek a tanárok, a lényeg, hogy te légy a győztes! Ha ma az iskolában rászoksz a kudarc keserű ízére, akkor egy életen keresztül az fog téged hosszan kísérni, nyomodban lihegni nyálasan, mert te őt gyáván magadhoz fogadtad, otthont adtál az életedben neki. De ha ma kemény munkával győzöl az iskolapadban, holnap az életben is győztes leszel! Ha a tanulásból, munkából fakadó sikert magadhoz édesgeted kemény, kitartó küzdelemmel, akkor az mint hűséges oroszlán mindig veled marad. Tudnod kell, hogy ehhez soha egyetlenegy csatát sem szabad feladni, elveszteni! Nem arra születél, hogy lábtörő légy!”

Családi olvasás Állampusztán

Az Állampusztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézet a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtárral és a Kecskeméti Katona József Könyvtárral együttműködve nyert a TÁMOP Tudásdepó-Expressz pályázatán. Az állampusztai börtön úgy nyervehetett, hogy az elbírálásnál előnyt jelentett a hátrányos helyzetű csoportok bevonása a programba, amit az intézet meg is valósított: A betűk varázsa címmel öt foglalkozásból álló olvasás-népszerűsítő programsorozatot indítottak húsz fogvatartott részvételével. A pályázat lezárásaként a fogvatartottak gyermekeikkel együtt vesznek részt a közös olvasási feladatokkal színesített foglalkozáson.

Vissza a társadalomba

A Zalai Népfőiskolai Egyesület és az Emberi Erőforrások Minisztériuma „Vissza a társadalomba” című közös projektje az előéletük miatt hátrányos helyzetbe került emberek – fogvatartottak, szabadulók és családtagjaik – társadalomba való beilleszkedésének elősegítésére jött létre. A szervezők arra vállalkoztak, hogy hasznos ismeretekkel vértessék fel azokat a fogvatartottakat, akik készek a változtatásra. A résztvevők az elsajátított tudással nagyobb eséllyel léphetnek a munkaerőpiacra.

Megemlékezések az államalapítás ünnepén

Több intézetben megemlékeztek augusztus 20. eseményeiről. A Szombathelyi Országos Bv. Intézet színháztermében a drámaszakkör tartott előadást közel 130 fogvatartott részére. A Baranya Megyei Bv. Intézet Fiatalkorúak telephelyének tornatermében református istentiszteletet és ünnepi műsort tartottak. A Zala Megyei Bv. Intézetben az intézet plébánosa és a zalaszabari plébános celebrált szentmisét a fogvatartottak részére, amelyen fellépett a Zalaszentgyörgyi Örömszene kórus is. Tiszalökön kenyérszenteléssel egybekötött ünnepi istentiszteleten vehettek részt a fogvatartottak. Márianosztrán István király történetének bemutatására történelmi szemelvényeket gyűjtöttek össze és adtak elő, amelyeket az István, a király című rockopera dalaival kísérték.

Charley nénje a nagyszínpadon

Habár az előadás hosszúsága miatt nem jutott be az Országos Börtönszínházi Találkozó döntőjébe, a munka így is meghozta eredményét: a Kalocsai Színházban is bemutatja Brandon Thomas: Charley nénje című örökzöld bohózatának átíratát a Kalocsai Fegyház és Börtön színjátszó csoportja.

A színjátszó kör először még áprilisban adta elő a darabot civil közönség előtt, a Nagyasszonyunk Katolikus Intézmény színháztermében, ahol a kezdeti megszeppenés után a darab poénjai egyre többször ragadtatták tapsra a főleg diákokból álló közönséget. A színjáték két oxfordi diák körül forog. Charley és Jack beleszeret a szép Spittigue lányokba, de szerelmük beteljesüléséhez rögz és komikus jelenetekben bővelkedő út vezet.

A színdarab előadásának újabb állomása volt a Kalocsai Színház, ahol szeptember 5-én a város közönsége előtt mutatkozott be a színjátszó kör. Nem először adja elő a fegyház színjátszó köre a fergeteges darabot, azonban a jelenlegi egy teljesen megújított koreográfiájú, más szereposztásban bemutatott, tánccal, zenével mozgalmassabbá és változatosabbá formált előadás lett.

A jelenetekben szereplő tíz fogvatartott szabadidejében, munka vagy tanulás után, sokszor hétfvégén készült az előadásra, hogy megmutassák: vannak értékes, tehetséges emberek a fogvatartottak között is, és ez az alkalom remek lehetőség, hogy mindezt bizonyíthassák saját maguk és a külvilág számára.

Börtönszínház Sopronkőhidán

A Soproni Petőfi Színház immár második alkalommal alakult át „Börtönszínházzá”. Ezúttal Franz Kafka: Jelentés az Akadémiának című monodrámájával örvendeztette meg a hallgatóságot Pataki András igazgató-főrendező és Ács Tamás színművész. A Kafka-novella egy fordított átváltozástörténet, amelyben ezúttal nem emberből lesz bogár, hanem egy majomból ember. Ez az egész univerzumban egyedülálló lény elmeséli s egyszersmind újraéli átalakulásának eseményeit. Monológjából kiderül, hogy átváltozása menekülés a biztos haláltól, de egyszersmind megérkezés a legnehezebb, legterhesebb létbe: az emberébe. Az előadás az emberi lét őrzítő nehézségeit idézi meg, ahol a főhős, Rótpéter az önpusztító örület határán próbálja elfogadni, elfogadtatni saját énjét.

A Társak Veszprémben

Szerencsére mozgalmass utóélete van az I. Országos Börtönszínházi Találkozónak: a legjobb forgatókönyv díját elnyert Állampusztai Országos Bv. Intézet színtársulata július 25-én a veszprémi börtönben vendégszerepelt. Ahogy erről előző számunkban bővebben is beszámoltunk, a börtönélményekből született „Társak” című darabot egy állampusztai elítélt írta, így nem csoda, hogy az előadás Veszprémben is óriási sikert aratott. Annál is inkább, mert az előadást követően a szerző, a színjátszók, a felkészítő nevelők és a közönség meg is beszélte a látottakat.

Kenyere a fa

Kivételes figura Rostás Árpád, a somogyi vándorasztalos, aki élete során megtapasztalta már a poklot, ahogy a mennyet is. Állami gondozottként nevelkedett, sokáig a bokszojáról álmódott. A sport örök szerelem maradt, de kitanulta az asztalosszakmát úgy, hogy hazai munkái mellett a Vatikántól a Napkirály kastélyáig mindenfelé hívják. A fa apostolaként elhíresült Rostás Árpád a győri börtönben járt, ahol ígéretet tett arra, hogy kellő kitanulás esetén segíti a fogvatartottakat a szakma elsajátításában. Életútja, hite és tenni akarása példa lehet bárki előtt, talán ezért is hallgatták pissenés nélkül a győri börtön fogvatartottjai.

Mindig valami csodás fordulat vitt előbbre, titkon híres ember szerettem volna lenni – árulta el magáról a fa művésze. – Intézetekben nevelkedtem, legtovább Nágocson. Nem voltam boldog, de elégedetlen sem. Vártam a csodát. Négyéves lehettem, s az egyik karácsonyon jött hozzánk egy néni, azt hittem, az anyukám... Csalódnom kellett. Nem ő volt az, viszont elvitt a templomba. Ott láttam Jézust először. Ott fogalmaztam meg azt, hogy hinni kell a jóban, az emberben, a célokban.

Börtönújság: – Sok „angyal” fogta emígy a kezét, de miért pont asztalos lett?

Rostás Árpád: – Mindig valami csoda történt az életemben. Ha bajom volt, mindig jött a segítség. Hintó- vagy orgonakészítő szerettem volna lenni, de erre nem volt lehetőségem. Azt mondta a kedvenc tanárom, beirat asztalosnak. Ez egy igazán jó szakma, s én hittem benne, folyamatosan tanultam. Egy idő múlva aztán már nemcsak itthoni munkákra, külföldre is hívtak.

– Számos helyen dolgozott a világban, a Vatikántól a Napkirály kastélyáig. Hogyan történt mindez?

– Nem fizették ki egy nagy munkámat, elvesztettem a házamat. Történetemet dokumentumfilm is őrzi, Gyarmathy Livia jóvoltából. Egyszer próbamunkára hívtak, egy XIV. századbeli parkettát kellett restaurálni Versailles kiskastélyában. Sikerült, azután jött a következő munka. Az emberek nézték, miből mit tudok csinálni. Egyikük folyamatosan figyelt, később kiderült, ő a kastély művészettörténésze. Innentől kezdve folyamatosan volt munkám. Boldogultam, szerettem az új kihívásokat. Árverésekre jártam, javítottam, restauráltam. Vallom: aki akar, tud is dolgozni.

– Sokféle ember között megfordult már életében. Hol érzi jól magát? A nagyon gazdagok vagy a szegények között?

– A gazdagnak is épp úgy kell dolgozni, mint a szegénynek. Nincs különbség. A szegény hozzácsokott, hogy odaadja, amije van, a gazdag meg igényes. Teljesen mindegy a munka szempontjából, mert a tisztesség becsületes munkát diktál. A Biblia mondja: „ha kérnek, adjál”, „ha tudsz segíteni, segíts!” A gazdag továbbviszi a szép munka hírét, a szegény meg talán jobban örül. A gazdag meglehet, ad egy kis pluszpénzt, de megesett, hogy mégsem adta el a kész munkát, mert azt a „májsztró” készítette. Egy Sisi-szekrényt szinte ingyen restauráltam azért, mert nem tudta volna kifizetni a megrendelő... De azért ha nagyon oda kellene tennem az ikszet, a szegény mellé tenném...

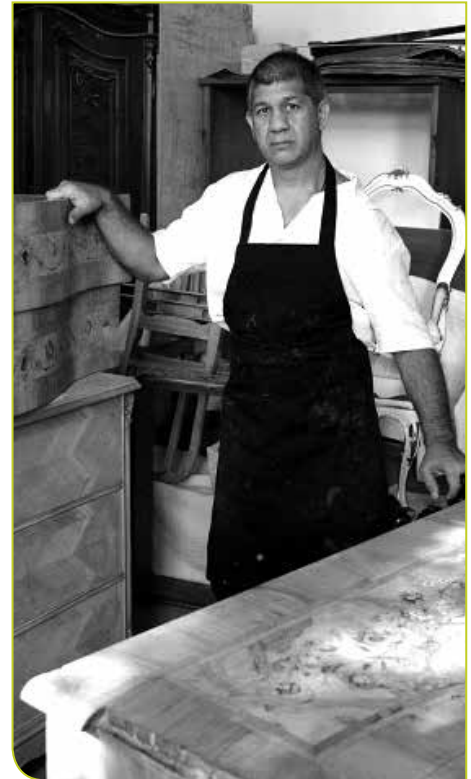
– Mindenhol otthagyja egy kicsit a keze nyomát, valami kis üzenetet az utókornak...

– A régi mesterek munkáját kell továbbvinni, hiszen ők tervezték, készítették a bútort, az ágyat, amit éppen javítok. Megnézném az arcát azoknak a majdani francia restaurátoroknak, akik néhány évtized múlva megtalálják a különböző munkáim során elrejtett üzeneteimet. Merthogy mindig hagyok valami apróságot. Hol egy saját verset, hol egy dedikációt, de azt például mindig leírom, hogy melyik évben és milyen anyagokkal dolgoztam.

– Mi az három dolog, kívánság, amit nagyon szeretne, ha teljesülne...

– A kívánságokat illetően mindig velem van az az aranyhal, amit egy táborunkban egy kislánytól kaptam. Ha újrakezdeném az életemet, ismét csak asztalos lennék. Újraépíteném a leégett somogyvámosi kastélyt, létrehoznám az árvaházat, templomot is terveznék mellé... A gyerekeket táborozni vinném, és persze a hivatásomnak élnék: sok-sok műemléket újítanék fel... Megőrizném azt a barátságot, ami ma iránytűm az emberek felé.

Harcás Judit

Sprok Antal Állampusztán

A faragó művész németországi bemutatója után látogatott el az intézetbe, ahol beszélt a fa iránti különleges szeretetéről, és képeken mutatta be különleges alkotásait a nyolcvan érdeklődő fogvatartottnak.

Megjelent a Rabnők Lapja

Biró Szilvia, a Magyar Televízió Kétfény című műsorának riportere sokszor forgatott már börtönben. Munkája mellett a Károli Gáspár Református Egyetem mentálhigiénés képzésére jár, innen jött az ötlet, amivel megkereste az egri börtön parancsnokát. Így született meg az egri Rabnők Lapja.

Az elítéltek elhatározták, hogy megosztják egymással és társaikkal érzéseiket, élményeiket, sőt, szépségtippjeiket és receptjeiket is. Újságot csináltak: ötleteltek, írtak, szerkesztettek, fotóztak, ahogy mi is tesszük itt, a Börtönújságban. A Rabnők Lapját elolvasva szerkesztőségünk arra jutott, hogy bár a konkurencia erős, mégis további lapszámok elkészítésére buzdítjuk az egrieket (és a többi börtön lakóit is). Itt most az ajánlóval csinálunk kedvet a hasonló kezdeményezésekhez.

„Ezt az újságot azért írtuk, hogy támaszt, vigaszt és ötleteket adjunk más börtönökben raboskodó sorstársainknak, hogy megmutassuk a szabad világban élőknek, hogy élünk mi, bezártak, hogy fogvatartóink megismerhessék a gondjainkat, hátha lehet változtatni rajtuk, és azért, hogy magunknak megmutassuk: mi is jók vagyunk valamiben. Mert amikor nekikezdünk az újság megírásának, mi, rabszerkesztők elhatároztuk, hogy egy pillanatig nem azon gyótródunk, mit rontottunk el a múltban, hol hibáztunk, miért hoztunk rossz döntést, mi követtünk el, és miért vagyunk itt, ahol. Miközben készítettük a Rabnők Lapját, megpróbáltuk felfedezni magunkban azt, miben vagyunk jók és tehetségesek, milyen tulajdonságokat szeretünk magunkban. Kiderült, hogy van köztünk olyan, aki kívülről fújja az anatómia-tankönyvet, van, aki a jogot vagy a pszichológiát tanulta ki, és akad, aki falja a könyveket, ezért komoly műveltségre tett szert. Mások a kertészkedéshez értenek, vagy remekül fociznak. Sokan szeretnek és tudnak énekelni, és tehetségesek a színjátszásban, vagy ügyesen festenek. A börtön előtt többen elárvult állatokat gondoztak. Van, aki odakint bajbajutott emberek segítségével foglalkozott, és sokakat sikerült megmentenie. Többünk az anyaságára büszke, és arra, hogy gondoskodó, odaadó és türelmes szeretetre képes. Egyikünk fájdalmas, mégis felemelő története, hogy tíz éven át vágyott gyermekekre a férjével, de nem sikerült teherbe esnie. Ám mielőtt bevonult a börtönbe, várandós lett. Meghasadt a szíve, amikor el kellett válnia kisbabájától, de tudja, hogy várja kint egy áldás, akit ő hozott a világra. Egy másik rabtársunk fia rossz útra tévedt. Ám amikor anyja börtönbe került, elkezdte kitanulni a hobbit, a feng shuit, hogy így enyhítse fájdalmát és a hiányérzetét. Ettől kezdve a gyerek kimaradt a korábbi rossz társaságból. Minden rossz ellenére rács mögé került édesanyja így meg tudta menteni gyermekét attól, hogy ő is bűnbe essen. Felkutattunk tehát számtalan ezekhez hasonló pillanatot, amikor a legjobb önmagunkat nyújtottuk, mert legalább egyszer mindenki volt már a saját élete hőse. Azért tettük, hogy emlékezessünk rá: egyszer valamikor mire voltunk képesek. Hogy legyen ez egy mérce, hisz ha akarjuk, még lehetünk újra ilyenek.”

Börtönben a Frédy-show

Szokatlan neszek szöktek át a Veszprém Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet sportudvarának rácsain augusztus 15-én délután. Hangfalak, erősítők, foglalták el a focikapuk helyét, a kosárlabdapalánk alatt mikrofonállványok sorakoztak fel. Élénk csapat készülődött a szigorú falak között, hogy egy-két órára a féktelen falunapok és kifulladásig áttáncolt lakodalmak mámorát idézze meg a börtönlakók számára.

A Veszprém Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzattal kötött együttműködési megállapodás keretében ugyanis a Frédy Produkció vendégszerepelt a veszprémi börtönben. Közel száztíz fogvatartott várta türelmetlenül fészkelődve stókján az ismert előadók műsorát. *Frédy, dr. Komáromi István, Daavid, Alby, Stefano, Hidvégi Band, Szabrina, Jessy, Zámbo Árpý és Horváth Joe* mulattatták nótáikkal a hálás közönséget.

Somló Tamás Balassagyarmaton

Somló Tamás, a legendás LGT zenész-énekes Balassagyarmaton lépett fel júliusban. Az intézet sétaudvarán közel nyolcvan fogvatartott előtt szólaltak meg azok a jól ismert slágerek, amelyekre sokan sok házibulit végigtáncoltunk. Az eredetileg artista és zenebohóc végzettségű basszusgitáros elmondta, hogy zenészként kötelességének érezte azt, hogy eljőjön a fogvatartottak közé, hogy a külvilághoz kötődő köldök-zsinórként segítséget nyújtson, hiszen egyszer minden fogvatartott ideje lejár a börtönben. Zenésztársait is arra biztatta, hogy hasonló felajánlásokkal maguk is színesítsék a fogvatartottak életét.

Közösségi pont Nógrádban

A balassagyarmati börtön Mesekör programjáról már a Börtönújság is többször hírt adott, legutóbb az Igazmondó Laci nyilvános bemutatóján jártunk Budapesten. A családi kapcsolatok terén elért eredményeiket továbbfejlesztve most elindítják a B Terv névre keresztelt programot. Ennek keretében a Feldmár Intézet nem kevesebbre vállalkozik, mint hogy a büntetés-végrehajtási rendszerből frissen szabadult, családjukhoz visszatérni nem tudók számára közösségi pontot nyit Nógrád megyében. A négy-öt fős ház több vonatkozásban is segítheti a volt fogvatartottak visszailleszkedését: szállást biztosít a munkakeresők, újonnan munkába állók számára, illetve a lakóközösség által bátorítást ad a bizalmukban megtörteknek. A projekt 2013 őszén indul egy szabadulttal és legalább három civil életből érkezővel. A civil segítők egy ideig életközösséget vállalnak a szabadulttal, együtt vezetik a háztartást, látják el a ház körüli teendőket. A B Terv szorosan épül a Feldmár Intézet Mesekör programjára is: a lakóközösségekbe azokat a volt elítélteket várják, akikkel a programban együtt dolgoztak.

Hiszek a zene csodatévő erejében

Palya Beától hallottuk e szavakat, aki a tőköli börtönben lépett fel két zenésztársával, Tóth István gitárossal és Bodóczy Ernő bőgőssel. A művész gyorsan megtalálta a hangot a közönségével, így még arra is választ kapott, amikor az álmaik felől érdeklődött: a legtöbb elítélt természetesen a szabadulásra vágyott. Improvizációt végül a „pincér egy hajón”, a „villanyszerelő” és a „gyógyuljon meg a feleségem” témákra adtak elő. Az elítélteket is megérintette a koncert, ahogy egyikük mondta: - Elvárásolt bennünket a műsor, engem leginkább a művész lelki világa fogott meg. Palya Bea pedig arról beszélt, hogy a zenének segítenie kell a nehéz helyzetekben, ahogy ő is minden fontosabb élethelyzést a muzika segítségével old meg.

Mindenhol van visszaút

Temesvári Zsolt veszprémi kézilabdázót 15 éve agyvérzés érte, jobb oldala lebénult. Bár élete alapjaiban rendült meg, nem adta fel, új sportágat keresett magának. Kitartásának köszönhetően ma már többszörös szkanderező magyar bajnok, az Európa-kupa győztese és boldog édesapa, aki betegségéről és újraépített életéről is beszélgetett a szombathelyi fogvatartottakkal. A bajnokot *Dóró Zsolt*, a Magyar Szkanderszövetség főbírója is elkísérte, így nem maradhatott el az intézeti bajnokság sem, amelynek mottója volt, hogy a vitás kérdéseket egy asztal mellett, néhány másodperc alatt is tisztázni lehet, csakúgy, mint egykor a skót és ír matrózok is tették.

Azért vannak a jó barátok...

Hogy *Máté Péter* dala mennyire örökérvényűek, arról ismét meggyőződhetett a Budapesti Fegyház és Börtön háromszáz fogvatartottja, akiknek az *MP3 Trió* adott koncertet az énekes dalaiból. A szikrázó napsütésben hangos ovációval ünnepelte a közönség a jól ismert dalokat és a remek előadást.

Kötnek, horgolnak

Békésen kötögető rablógylkosok egy brazil börtönben – a jelenet akár egy filmes paródiában is megállná a helyét, pedig ez maga a valóság.

Ariosvaldo de Campos Piresben, Brazília egyik legszigorúbban őrzött börtönében az elítéltek immár négy éve dolgoznak *Raquel Guimaraes* dél-amerikai divatdiktátor cégének, sorra állítva elő a drágábbnál drágább és elegáns kötött pulóvereket, poncsókat, kendőket és egyéb kiegészítőket. Ám még ennél is nagyobb vonzóerő, hogy minden három, kötögetéssel eltöltött napért egy teljes nappal csökken a rács mögött letöltendő büntetés ideje, így nem csoda, ha a raboknak nem esik nehezükre hogy kötőtűt ragadjanak.

Imanap Tiszalőkön

Július 18-án a Magyar Evangéliumi Börtönmisszió tartott „Szenvedélymentes Imanapot” a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben, amelyen a drogvenció körlet hatvan fogvatartottja vett részt. A segítségnyújtásról, a felelősségérzetről és az elfogadásról a Kárpátaljáról érkezett Szenvedélybetegetek Mentő Misszió munkatársai beszéltek a gyülekezetnek.

Missziós csoport látogatása a Budapesti Fegyház és Börtönben

Kim Pál (Kim Heung Keun) koreai lelkész július 10-én amerikai és német missziós csoportokkal látogatott el a Budapesti Fegyház és Börtönbe. A lelkes önkéntes csoport tagjai mintegy hatvan elítélt előtt mutatták be zenés, táncos műsorukat.

Az óvodában segítettek

A Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet három fogvatartottja folytatta a resztoratív, segítő munkát a Debreceni Református Kollégium Óvodájában. Itt korábban, a „szeretethíd” program keretében rendbe hozták a gyerekek játszótérét, most az óvoda kerítését újították fel, és felásták a homokozót.

Keresztény könnyűzene Márianosztrán

Mindannyian vétkeztek... Ezzel a dallal kezdődött a fél évvel ezelőtt alapított, márianosztrai fogvatartottakból álló keresztény könnyűzenei együttes koncertje, amelyet a fogvatartók és a fogvatartottak együtt tapsoltak végig. A 14 tagú zenekar saját feldolgozásban játszotta el a katolikus ifjúsági énekeket, a dicséreteket, a népszerű keresztény zeneszerzők darabjait, de felcsendültek az Andok indiánjainak népdalai is.

A szerzetességről beszélgettek Szombathelyen

Közel hatvan fogvatartottnak tartott előadást Szár Gyula Gergely premontrei szerzetes a szerzetesség történetéről és a benne rejlő lehetőségekről a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben. A hallgatók megtudhatták, hogy a korai szerzetesekre jellemző volt a kivonulás a világi életből. Sokan önként vállalták, hogy szigorú szabályok szerint, zárkában éljék le életüket. Ezzel arra kívánt rámutatni a szerzetes, hogy nincs olyan nagy életmódbeli eltérés egy börtön és egy klasszikus kolostor között. A túlélés kulcsa szerinte az lehet, ha a fogvatartottak elfogadják jelen helyzetüket úgy, mint egy lehetőséget. És ahogy a szerzetesek megtapasztalták a magányban Isten jelenlétét, ez a lehetőség a fogvatartottak számára is adott.

Dankó-fesztivál Szegeden

A nagy tradíciójú kulturális programsorozat idei megnyitója július 4-én volt a Szegedi Fegyház és Börtön sportudvarán, ahol most is, mint minden évben, a Kalocsai Fegyház és Börtön női zenekarával együtt adtak koncertet a Csillag zenészei. A koncert egy szinte már elfeledett Dankó-nótával kezdődött, majd a kalocsai Fekete Gyöngy és a Csillag Band közös előadását hallhatta a közönség. A rendezvényre a Dorozsmai úti előzetes házból és Nagyfáról is szállítottak fogvatartottakat, így összesen közel kétszázan tapsoltak az együtteseknek. A Csillag színpadán *Viszockij* dalaival *Harsányi Attila* és *Vigula Mihajlo*, az Aradi Kamaraszínház és a Miskolci Nemzeti Színház művészei is felléptek. Az előadásban a legendás szovjet-orosz színész, énekes, költő, *Viszockij* dalaiból, *Dosztojevszkij* regényeiből, *Lermontov* és *Puskin* verseiből, *Tarkovszkij* filmjeiből hallhattak részleteket a jelenlevők. Az előadást civilek, dolgozók és elítéltek közösen nézték meg a Szegedi Fegyház és Börtön kultúrkörletén.

Cirkusz Tökölön

A Rippel testvérek után a Magyar Cirkusz és Variété művészei léptek fel nagy sikerrel a tököli Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetében. Az élmény-beszámolóval egybekötött színvonalas előadást közel kilencven fogvatartott izgulhatta végig. A mongol artistacsoport zsonglóre, a fiatalkorú fogvatartottak korosztályába tartozó ifjú bohócnak és az Operettszínház egykori művészenek – aki ma a cirkusz konferansziéja – produkciói egy kis varázslatot hoztak a tököli börtön udvarára.

A Dan-Ton művészei Szolnokon

A 2001-ben alakult egyesület előadóművészeinek célkitűzései között az első helyen szerepel az élőzene népszerűsítése. Repertoárjukban ugyanúgy ott vannak a magyar dalok, mint más népek zenéi. Karitatív tevékenységük során szerepeltek már gyermekotthonokban, idősök otthonaiban, óvodákban, iskolákban, de börtönben most járt először az egyesület három előadóművésze.

Tudjuk, hogy a zene nem ismer határokat, de a résztvevők most azt is megtapasztalhatták, hogy rácsokat, bástyafalakat sem. Az előadók pillanatok alatt „behagolták” közönségüket, közvetlen stílusuknak köszönhetően rövid időn belül megteremtették a börtönben igen ritka koncerthangulatot. Most, az első alkalommal harminc fogvatartott részesülhetett ebben az élményben, de az egyesület és az intézet között létrejött együttműködésnek köszönhetően a jövőben havonta kerül sor szervezett zenés programokra.

Drogprevenció Kalocsán

A Kalocsai Fegyház és Börtönben a kábítószer-prevenációs csoport tagjai vettek részt a „Tiszta fejjel, tisztán és egészségesen” című rendezvényen, amelyet a kábítószer-fogyasztás elleni küzdelem nemzetközi napja alkalmából rendeztek meg. A foglalkozáson az ismeretterjesztő dokumentumfilm vetítése mellett a résztvevők megosztották személyes tapasztalataikat, amelyeket közösen beszéltek a témához kapcsolódó tapasztalataikról és érzéseikről.

SZENZÁCIÓS ARANYÉRMEK BARCELONÁBAN

A Barcelonában rendezett júliusi vizes világbajnokságon a magyar csapat négy aranyat, egy ezüstöt és két bronzérmet nyert. A magyar himnuszt Hosszú Katinka, Gyurta Dániel és a pólós fiúk tiszteletére is eljátszották.

Az úszók

Az akkor még az Egyesült Államokban tanuló és edző *Hosszú Katinkának* nem sikerült igazán a tavalyi olimpia Londonban. Többen az edzőjét is okolták, mondván, az olimpián egy amerikai tréner nem érdekelt egy más színekben versenyző sikerében. Tény, hogy azóta Katinka országot és edzőt is váltott, most a Vasasban készül a szintén amerikai *Shane Tusuppal*, aki nem mellesleg élete párja is. Voltak most is kétkedők, de nekik és magának is bizonyított. Magabiztosan nyerte meg a 200 és a 400 méteres vegyes úszást, 200 pillangón pedig harmadik lett. Barcelonából egyenesen az eindhoveni világbajnokságra utazott, ahol a barcelonai lendülettel megjavította 100, 200 és 400 méter vegyesen is a rövidpályás világcsúcsot.

Gyurta Dani, a 200 mell címvédője és olimpiai bajnoka, évek óta egyeduralkodója, már többször megmutatta sportolói és emberi nagyságát. Ezt a versenyt is ellentmondást nem tűrően nyerte meg, annak ellenére, hogy edzőjét a szövetség egészségi okokra hivatkozva hazaküldte Barcelonából. Gyurta igazi profiként nem zökkent ki, és beteg edzője mellett is kiállt.

Cseh László egyértelműen világklasszis, több mint tíz éve szállítja az érmekeket a világversenyekről. Pályafutása mégsem mondható igazán szerencsésnek. Mindig ott van az élbolyban, de a nagy kiugrás eddig elmaradt. Ezért is volt jó és biztató látni, ahogy a 100 pillangó döntőjében gyönyörű és okos úszással ezüstérmet nyert.

Nagyszerűen úszott *Jakabos Zsuzsanna*, *Kapás Boglárka* és *Verrasztó Dániel* is, akik pontszerző helyen, a döntőben az első hat között értek célba.

A pólósok

Előljáróban és röviden annyit, hogy Magyarország 1973 és 2003 után 2013-ban is megnyerte a világbajnoki aranyat. Erre a sikerre talán még a bennfentesek sem számítottak, a londoni olimpia gyengébb szereplése után ugyanis korszak- és generációváltás következett be a vízilabdában. *Kemény Dénest*, a három olimpiai aranyat levezénylő mesteredzőt a világ egykori legjobb játékosa, *Benedek Tibor* váltotta a kispadon, és a csapatba is sok új, fiatal játékos került be. Nem tudtuk, mit várunk, mit várhatunk tőlük. Amit kaptunk, az üdítő volt és fenomenális: magabiztos, szellemes, ügyes és fegyelmezett játékosok, önbizalomtól duzzadó, pontos csapatjáték. Még szerencse, hogy ennél nem is kellett több a győzelemhez...

A *Merész András* vezette női csapat is megtörte végre az átkot, és dobogóra tudott állni. A csapat az utóbbi években mindig eljutott az elődöntőig, de most egy izgalmas bronzmeccsen 10:8-ra meg is tudták verni az oroszokat. A világbajnokság All Star csapatába *Bujka Barbarát* és *Keszthelyi Ritát* is beválasztották.

-emzé-

Sudoku

5			3	2			8	
3						2		
	2	8	4	7		3		
				3		5		
			1		5			
	9		8					
		6		5	4	1	2	
		4						5
	8			9	6			3

		8			1	3	2	
				6		5		
	9				3			8
	7	2	9				3	
			1		2			
	8				4	9	7	
3			6					5
		4		9				
	5	6	2			4		

Tudta-e?

Szent István ünnepe

Szent István király, születési nevén Vajk az első magyar királyunk. Uralkodása alatt a magyar törzsek szövetségéből kialakult fejedelemséget egységes, keresztény magyar királysággá alakította át. Az ellenszegülő törzseket behódoltatta, a lázadásokat leverte. Az államszervezet kiépítésével párhuzamosan megszervezte a magyar keresztény egyházat, ezért ő és utódai viselhették az apostoli király címet. Augusztus 20-án szentté avatásának napját ünnepeljük.

Az oldal a rejtvenybirodalom.hu hozzájárulásával készült.

Viccek

Bíróságon:

- De hát maga már többször volt büntetve!
- Ne legyen ilyen egyoldalú, bíró úr, többször voltam szabadlábon is!
- Aztán vitte-e valamire a fiad Pesten?
- Meghiszem azt, nagyon értékes ember lett belőle!
- Hogyhogya?
- A rendőrség egymilliót kínál érte annak, aki a nyomára vezetni őket.

Egy jómódú, elegáns férfi sétálgat az utcán. Egyszer csak előugrik egy hajléktalan egy fegyverrel a kezében.

- Drága uram! Segítsen! Tízezer forinttal megmentheti egy ártatlan ember életét!
- És ki az az ártatlan ember?
- Hogyhogya ki? Hát Ön!

Bíróságon a vádlott nem akar leülni, a bíró megkérdi tőle:

- Vádlott, nem ül le?
- Nem uram, fogok én még eleget ülni.

A rendőr megállítja az autóst, és megkéri, hogy fújjon bele a szondába.

- Eszemben sincs -- mondja az autós.
- Azonnal fújjon bele!
- Nem!
- A rendőr elveszíti türelmét. -- Nem mondom még egyszer, fújjon, mert ha én fújok bele, magának egy életre ugrik a jogosítványa!

Will Rogers aforizma

Chaplin némafilmjeiben a humorra épített. Szavak nélkül a vicces jeleneteket könnyű kifejezni: a főhős elesik egy banánhéjon, nekiütözik egy ajtónak. A nevetés garantált. Napjainkban a televízió, házi videókon és kandi kamerás műsorokban mutatják be a csetlés-botlást. Will Rogers kritikusként mindent a fonákjáról nézett, ő is megfogalmazta véleményét a humor e formájáról.

◆◆	1. RÉSZ	GYÖMÖLCSÖT FONYNYASZT	FŰZ SZÉLEKI	NEMZETKÖZI VIVŐSZÖVETSÉG	MAGYAR KÖLTŐ, ÍRO (MÉNYHERT 1893-1939) LENGET		◆◆	◆◆
BŰNSZÖVETKEZET							M	HIPOTEZIS
SUMÉR VÁROS (iszín)								
ÚJ-ZÉLANDI GÉPKOCSI-JELZÉS			PONTOS, MEGHATÁROZOTT LYUK					
ÉNEK				NEM IS EZ KÖR				
HIBÁS ADAT						ARANYOS EGYIPTOM FŐVÁROSA		
NORVÉGIA AUTÓJELE		KŰT RÉSZEI			PARITŰRA			
FÉL MÉRŐI		ÁRUT SEMMISÍT			ÓDON			
VESZPRÉMI TELEPŐLÉS			NOATUN ELEJEI HOLLAND VÁROS			ELMŰLT ÉV A MADÁRAK KIRÁLYA		
KUKUCSKÁL					NEM-KÖLÖNBEN ŐRES BÉGI			TEHÁT ÍZ VÉGI
◆◆	A			RIO DE JANEIRO LAKÓJA CSODÁLKOZÓ HANG				KÖBOR RÉSZEI